

**DIGITALE SOEVEREINITEIT
VANUIT NEDERLANDS EN EUROPEES PERSPECTIEF**

CLAIRE STOLWIJK (TNO)

› HET BEGRIIP DIGITALE SOEVEREINITEIT

Controle over het ontwerp en het gebruik van (business-) kritische digitale systemen, algoritmen en de data die daarmee wordt gegenereerd en verwerkt.

› DIGITALE SOEVEREINITEIT IS CRUCIAAL

Het onderwerp staat hoog op de politieke agenda vanwege impact op;

ONZE **DEMOCRATISCHE**
PROCESSEN

ONS **VERDIENVERMOGEN**

ONZE **DIGITALE VEILIGHEID**

› NL EN EUROPA ZIJN ZEER AFHANKELIJK

EU ushers in brave new world of Big Tech regulation

Azië grote 5G-voorloper maar ook in Europa begint de uitrol

EU-US data wrangle tests digital sovereignty

Waymo's self-driving cars are going fully driverless in San Francisco

Datadictatuur: van wie zijn onze data?

The tech policy fight of the decade begins

3G/4G

Standaarden + hardware (Alcatel, Nokia, Siemens, Ericsson, ..)

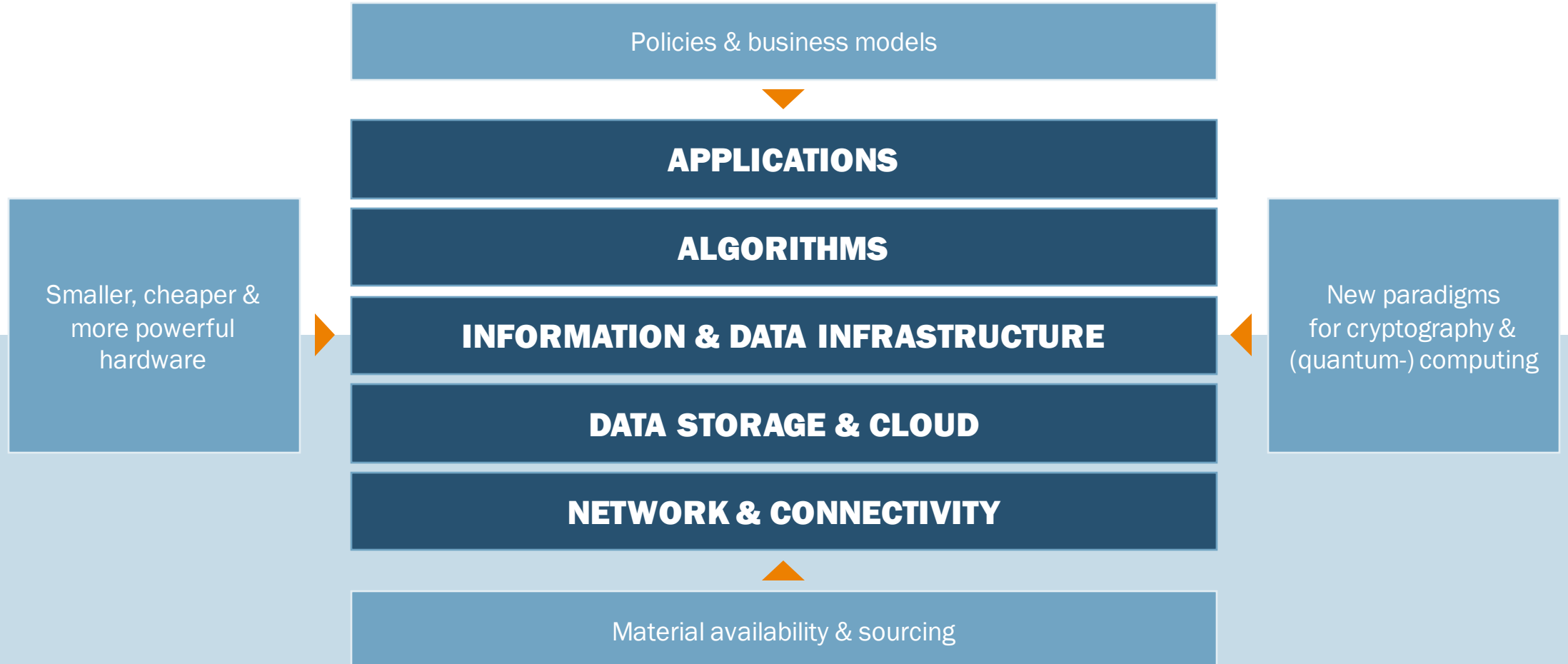
Standaarden

(...)

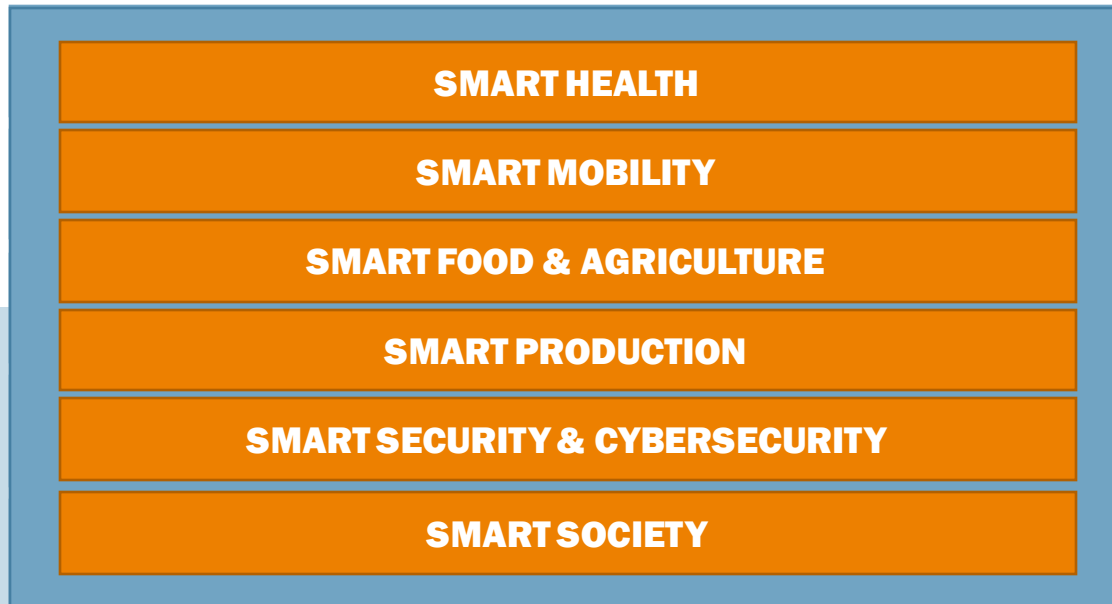
TNO report
TNO 2019 R10779

Industrial B2B platforms: The race Europe cannot afford to lose

› AFHANKELIJKHEDEN EN NIEUWE KANSEN

› DIGITALE SOEVEREINITEIT IN DOMEINEN KANSRIJKE INNOVATIEGEBIEDEN

Smart Food & Agriculture (voorbeeld)

› Kansen:

- › Digitale technologie stimuleert precisie landbouw op basis waarvan boeren CO2 uitstoot kunnen terugdringen en een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk wordt gemaakt.

› Uitdagingen:

- › Digitalisering maakt boeren ook afhankelijker van digitale technologie.
- › De vraag is hoe zorgen we dat boeren zeggenschap houden over hun data en dat de regels niet gedictieerd worden door partijen als John Deere, Google, Microsoft?

› NAAR EEN IDEAAL SCENARIO DIGITALE SOEVEREINITEIT

TE OVERWINNEN UITDAGINGEN DIGITALE SOEVEREINITEIT

Grote **mate van afhankelijkheid**, beperkte wederkerigheid

Europese waarden onvoldoende gerespecteerd (IPR, privacy, dis- en misinformatie)

Data eigenaarschap/data soevereiniteit onvoldoende geborgd

Cloud-infrastructuur in handen van een **beperkt aantal** hyperscalers

Beveiliging en cyberveiligheid **niet in eigen hand**

Beperkte interoperabiliteit en data portabiliteit

Beperkte skills en mogelijkheden

PROACTIEF OPLOSSINGSPAKKET

Investeer in **technologieontwikkeling voor 6G**, en betrouwbare AI.

Implementeer **federatieve cloud** en gedecentraliseerde informatie- en data-infrastructuren.

Stimuleer de **acceptatie van deze technologieën** in belangrijke toepassingsgebieden.

Zet **internationale samenwerkingsverbanden** op voor sleuteltechnologieën en toepassingsgebieden.

Stimuleer ontwikkeling van **nieuwe businessmodellen** voor decentrale informatie & data-infrastructuren.

Stimuleer **kwantum technologie, kleinere hardware** (bijv. IC's), betere batterijen en antennes.

TOT SLOT <

**WELKE ROL ZIET
U VOOR UZELF
OM DE KANSEN
AAN TE GRIJPEN?**

› **BEDANKT VOOR
UW AANDACHT**

TNO innovation
for life